

Kerkelijke Kalender

Advent

De Adventstijd markeert het begin van het kerkelijk jaar. Advent betekent: komst. De vier zondagen van Advent staan in het teken van de verwachting van de komst van Jezus Christus. Zijn komst namens God in de wereld, wordt niet alleen gevierd in het feest van de geboorte van Jezus van Nazareth, het Kerstfeest, maar kleurt eigenlijk het hele christelijk geloof, dat verwachtingsvol gericht is op de toekomst van vrede en recht, die God aan de wereld heeft beloofd. De Adventstijd is voor de gemeente een periode van concentratie op de betekenis van deze verwachting.

Kerst

Na de zondagen van Advent wordt op 25 december Kerstmis gevierd. Kerstmis is een feest met een diepe symboliek van vrede en licht temidden van een donkere wereld. Het vertelt ons over het aanbreken van Gods Rijk in de geboorte van een kwetsbaar kind, dat Immanuël, God-met-ons wordt genoemd. In de Evangelisch-Lutherse gemeente is het een traditie geworden dat kinderen en jongeren uit de gemeente de kerstavondviering mede vormgeven. De viering op de kerstochtend is een meer traditionele kerstviering.

Veertigdagentijd

De periode, die voorafgaat aan het Paasfeest, wordt 'veertigdagentijd' genoemd. Het getal veertig is in de Bijbel een symbolisch getal, dat aanduidt dat mensen, ondanks ervaringen van beproeving en moedeloosheid, niet eindeloos hoeven te wachten op Gods bevrijding en heil, maar dat God de mensen redt uit nood en dood. De zondagen in de veertigdagentijd dragen een karakter van inkeer, maar op de derde zondag voor Pasen, Laetare Jerusalem ('verheug u, Jeruzalem') viert de gemeente 'Klein Pasen', als voorsmaak van het Paasfeest.

De Stille Week en Pasen

Het woord Pasen slaat niet alleen op de zondag, waarop de opstanding van Jezus uit de dood wordt gevierd. Pasen omvat vele aspecten, die we in verschillende diensten in de week voorafgaande aan de Paaszondag verwoorden en beleven.

In de week voor Pasen begint de eigenlijke voorbereidingstijd voor Pasen.

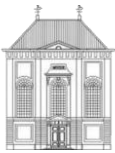
Op Witte Donderdag wordt herdacht hoe Jezus voor de laatste keer de paasmaaltijd vierde met zijn leerlingen, hun voeten waste en brood en wijn met hen deelde, waarbij hij een relatie legde tussen zijn eigen lichaam en bloed en het brood en de wijn die op tafel stonden.

Onze gemeente viert op Witte Donderdag dan ook het Avondmaal. Ondanks de doodsdreiging wordt het Avondmaal beleefd als een feestmaal. Daarom is de liturgische kleur wit.

Op Goede Vrijdag gedenkt de kerk het eigenlijke lijden van Jezus en zijn sterven aan het kruis. Volgens de evangelist Mattheüs stierf Jezus met op zijn lippen de woorden "mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten". Bij deze verslagenheid en de verslagenheid van zo velen die na Jezus leefden, staan wij stil. Kunnen wij door de verslagenheid God weer vinden? De liturgische kleur is paars.

Tijdens de avonddienst op Stille Zaterdag beleefd de gemeente de overgang van de dood naar het leven, van het donker naar het licht. We lezen allerlei Bijbelteksten waarin mensen uit een doodse situatie worden opgericht en de verslagenheid overwonnen wordt. Onze gemeente heeft gekozen voor een ingekorte versie van de traditionele Paaswake, die duurt totdat de zon opkomt. Het nieuwe licht wordt in de vorm van de Paaskaars de donkere kerk binnengedragen. De liturgische kleur is wit.

Op de zondag van Pasen viert de kerk de opstanding van Jezus Christus, als het feest van Gods ja tot Jezus' weg van liefde, die hij bereid was te gaan tot in de dood. Christenen geloven dat Jezus' dood aan het kruis niet het einde van zijn betekenis voor ons inhoudt. God heeft hem doen opstaan uit de dood. Hij maakte Jezus tot nieuwe mens, die ons allen voorgedaan is naar Gods toekomst. Zo wordt met Pasen de hoop en ook het vertrouwen uitgedrukt dat God eens alles nieuw zal maken. Het

beamen van Jezus' weg houdt echter het nee in tegen alle haat en dood in onze wereld. Daarom is Pasen niet alleen het feest van de opstanding, maar ook een opstandig feest! Hierbij hoort natuurlijk de kleur wit. Ook in de bloemschikking wordt het paasevangelie tot uiting gebracht.

Hemelvaart

Met het vieren van de hemelvaart van Christus, zoals verhaald in het Evangelie van Lucas en het boek Handelingen, zet de kerk een uitroepteken onder Pasen. Hemelvaartsdag drukt het geloof uit dat Jezus is opgenomen in de sfeer van God, dat hij bij God thuishoort. Onze gemeente viert het met een korte ochtendviering. De kleur is opnieuw wit.

Pinksteren

Met Pinksteren staat het verhaal van de uitstorting van de Heilige Geest centraal, zoals we dat lezen in het bijbelboek Handelingen. In dat verhaal gaat het om de gave van Gods Geest aan de leerlingen, die zo aangespoord worden om de grote daden van God verstaanbaar te maken over alle (taal-)grenzen heen. Wij vieren het Pinksterfeest omdat wij geloven dat het verhaal van God met de mensen en in het bijzonder het Evangelie van Gods liefde in Jezus Christus ons leven kan vernieuwen en mensen voor elkaar verstaanbaar kan maken. De Pinksterviering is een feestelijke dienst, wat tot uitdrukking komt in de liederen en de muziek en de kleur van het vuur: rood.

Bloemendienst

De bloemendienst is een gewone zondagse eredienst, waarbij echter een groter aantal boeketten bij de tafel staat opgesteld dan gewoonlijk. Deze bloemen brengen we na de dienst weg naar mensen die wat extra aandacht best kunnen gebruiken. De bloemendienst vindt plaats in de lente.

Startzondag

De zomertijd is voor velen een periode van vakantie en ook voor het gemeentelven is het een minder drukke periode. Daarom beginnen we na de zomer met een dienst, die het nieuwe 'seizoen' opent: de startzondag.

Hervormingsdag

Op 31 oktober 1517 sloeg Maarten Luther, een Augustijner monnik en hoogleraar bijbelse theologie aan de universiteit van Wittenberg, 95 stellingen aan de deur van de slotkerk van deze stad. De stellingen vormden met name een aanklacht tegen de praktijk van schuldvergeving in de Kerk in zijn dagen. Daarmee had hij in zijn pastoraat direct te maken. Luther wilde met zijn actie vooral een academische discussie uitlokken. Er zouden vele discussies volgen. Om het besef te onderhouden dat de Kerk steeds opnieuw hervormd moet worden, besteden we rondom deze datum aandacht aan Hervormingsdag.

Oogstdienst

De oogstdienst is een dankdienst, waarin wij ons bezinnen op de goede gaven die God de mensen geeft, in het bijzonder ons dagelijks voedsel. Om tastbaar te maken, dat deze dankbaarheid ook een actieve, handelende kant heeft, worden na deze viering bloemen, als symbool van de oogst, naar een groep mensen gebracht, die om een bepaalde reden een extra steun kan gebruiken.

Zondagen van de voleinding: zondagen aan het einde van het kerkelijk jaar

Op de kerkelijke kalender staan tussen Hervormingsdag en Advent de laatste zondagen van het kerkelijk jaar vermeld. Zij worden ook wel de zondagen van de voleinding genoemd. Bedoeld is de voleinding van de wereld door God. Dat drukt uit dat het christelijk geloof een verwachtingsvol geloof is, dat onze wereld als nog niet voltooid beschouwt. De bijbellezingen voor deze zondagen zijn sterk gekleurd door het vertrouwen, dat God zijn schepping zal voltooien. Eens, op Zijn tijd, zal Hij het onrecht op aarde terugwijzen en de wereld vernieuwen.

De laatste zondag van het kerkelijk jaar

Op de laatste zondag van het kerkelijk jaar worden de overledenen van het voorafgaande (kerkelijk) jaar bij naam genoemd, in het midden van de gemeente en zo mogelijk in de aanwezigheid van hun nabestaanden. Voor elke naam staat er een roos, die we na de dienst aan de nabestaanden geven. Want ook al zijn zij gestorven, wij voelen ons nog met hen verbonden. De dood doet dat niet teniet. De apostel Paulus schrijft: "Of wij leven of sterven, wij zijn van de Heer" (Romeinen 14, vers 8). In onze gemeente noemen wij deze zondag Eeuwigheidszondag. Daarmee drukken wij uit, dat mensen bij God horen, al zijn ze 'uit de tijd'.